

**ODBORNÉ STANOVISKO
HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU
ROZPOČTU MESTA POLTÁR NA ROK 2022 S VÝHLADOM NA ROKY 2023 – 2024**

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Poltár na rok 2022 s výhladom na roky 2023 – 2024 (ďalej len „stanovisko“).

A. Východiská spracovania stanoviska

Pri spracovaní tohto stanoviska som vychádzal z posúdenia návrhu „Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2022-2023-2024“ zverejneného dňa 02.06.2022 (ďalej len „návrh rozpočtu“), ako aj doplnujúcich príloh k tomuto návrhu rozpočtu z hľadiska zákonnosti, ako aj metodologickej správnosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Pôvodný návrh „Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2022-2023-2024“ bol zverejnený dňa 01.12.2021 (ďalej len „pôvodne zverejnený návrh rozpočtu“), avšak tento návrh nebol mestským zastupiteľstvom do 31.12.2021 schválený, preto mesto Poltár od 01.01.2022 hospodári v rozpočtovom provizoriu. Návrh rozpočtu obsahuje v porovnaní s pôvodne zverejneným návrhom rozpočtu zapracované zmeny uvedené v stanovisku hlavného kontrolóra vypracovaného v decembri 2021, presuny v rámci kapitálových výdavkov a presun 500,00 € z rozpočtu Zariadenia sociálnych služieb do rozpočtu Základnej školy Školská z dôvodu zosúladenia príjmov a výdavkov v rámci rozpočtu Zariadenia sociálnych služieb.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Legislatívnymi východiskami pre tvorbu rozpočtu mesta sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pri tvorbe rozpočtu sa zohľadňujú taktiež príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je **rozpočet mesta** základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. **Obsahuje príjmy a výdavky**, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv. **Súčasťou rozpočtu mesta** sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je mesto zakladateľom. V rozpočte mesta sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa § 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je viacročný rozpočet strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou viacročného návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky v súlade s ustanovením čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Podľa § 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet mesta člení na **bežný rozpočet** (bežné príjmy a bežné výdavky), **kapitálový rozpočet** (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky) a **finančné operácie**. Rozpočet mesta sa predkladá na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa programu mesta.

Na základe overenia náležitostí a obsahu predloženého návrhu rozpočtu konštatujem, že je **zostavený v súlade** s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mesto Poltár rešpektuje tiež povinnosť zostavovania mestského rozpočtu v programovej štruktúre.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovom sídle mesta Poltár (www.poltar.sk) v časti Mestské zastupiteľstvo – Rozpočet mesta a v časti Elektronická úradná tabuľa dňa **02.06.2022**, t. j. v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Taktiež bola dňa 02.06.2022 na úradnej tabuli mesta Poltár zverejnená informácia o sprístupnení predmetného návrhu rozpočtu verejnosti.

B. Tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný ako viacročný programový rozpočet na roky 2022 - 2024. Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy štátu k rozpočtu mesta, ktorými sú podiely na daniach v správe štátu a dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy. V návrhu rozpočtu sú taktiež vyjadrené vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám, podnikateľom pôsobiacim na území mesta a vzťahy k rozpočtovým organizáciám a právnickým osobám, ktorých zriaďovateľom alebo zakladateľom je mesto Poltár.

Rozpočet na rozpočtový rok 2022 je po jeho schválení mestským zastupiteľstvom **záväzný**, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú **orientačné**. Z daných dôvodov som sa pri vypracovávaní tohto stanoviska zamerlal predovšetkým na návrh rozpočtu na rok 2022.

Celková bilancia rozpočtu

Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti určuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti aj pri zostavovaní rozpočtov miest a obcí vo vzťahu k dosiahnutému podielu dlhu verejnej správy v SR na hrubom domácom produkte (ďalej len „HDP“) SR. Vzhľadom na ustanovenie čl. 5 ods. 10 zákona o rozpočtovej zodpovednosti, sa povinnosť uplatňovať tieto pravidlá nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde. Nakoľko programové vyhlásenie vlády bolo schválené v apríli 2020, výška dlhu verejnej správy vykázaná za rok 2020 a jeho podiel na HDP nemajú vplyv na tvorbu rozpočtov miest a obcí na rok 2022 a v tejto súvislosti im nie sú uložené žiadne obmedzujúce povinnosti pri ich zostavení.

Návrh rozpočtu na roky 2022–2024 v porovnaní s údajmi o schválenom rozpočte a očakávanej skutočnosti bežného roka 2021 a skutočného plnenia rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky:

Celkový rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021 ²	Návrh rozpočtu 2022	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024
Príjmy	5 976 091,40	6 360 107,15	7 486 492,70	8 300 329,56	8 629 161,07	7 842 643,61	7 365 561,81	7 260 864,39
Výdavky	5 532 262,99	5 876 607,30	6 409 054,84	8 300 329,56	6 558 619,43	7 842 643,61	6 605 525,58	6 627 250,99
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+443 828,41	+483 499,85	+1 077 437,86	0,00	+2 070 541,64	0,00	+760 036,23	+633 613,40

Bežný rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021 ²	Návrh rozpočtu 2022	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024
Bežné príjmy	5 290 939,40	5 735 914,88	6 511 534,60	6 073 025,33	5 997 338,34	6 094 871,93	6 565 561,81	6 460 864,39
Bežné výdavky	4 907 375,64	5 194 520,46	5 390 691,99	5 582 658,95	5 345 344,39	5 687 891,90	6 344 010,19	6 428 798,97
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+383 563,76	+541 394,42	+1 120 842,61	+490 366,38	+651 993,95	+406 980,03	+221 551,62	+32 065,42

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021 ²	Návrh rozpočtu 2022	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024
Kapitálové príjmy	361 801,20	123 436,25	471 167,66	260 266,44	357 749,64	703 262,19	0,00	0,00
Kapitálové výdavky	564 096,56	620 564,13	914 121,87	2 694 868,89	1 189 775,52	2 058 964,19	165 000,00	65 000,00
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	-202 295,36	-497 127,88	-442 954,21	-2 434 602,45	-832 025,88	-1 355 702,00	-165 000,00	-65 000,00

Finančné operácie:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021 ²	Návrh rozpočtu 2022	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024
Príjmové fin. operácie	323 350,80	500 756,02	503 790,44	1 967 037,79	2 274 073,09	1 044 509,49	800 000,00	800 000,00
Výdavkové fin. operácie	60 790,79	61 522,71	104 240,98	22 801,72	23 499,52	95 787,52	96 515,39	133 452,02
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+262 560,01	+439 233,31	+399 549,46	+1 944 236,07	+2 250 573,57	+948 721,97	+703 484,61	+666 547,98

¹ Údaje v zmysle finančných výkazov o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách (FIN 1-12) vypracovaných mestom Poltár a organizáciami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti k 31.12.

² Údaj „Očakávaná skutočnosť 2021“ vychádza zo skutočného čerpania/plnenia rozpočtu za obdobie 1-9/2021 so zohľadnením predpokladaného čerpania/plnenia rozpočtu do konca roka 2021.

V rámci vyššie uvedených tabuliek sú zobrazené súhrnné prehľady k návrhu rozpočtu na roky 2022–2024 v porovnaní s údajmi o schválenom rozpočte a očakávanej skutočnosti bežného roka 2021 a skutočného plnenia rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky, osobitne za celkový rozpočet, bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Celkový návrh rozpočtu na rok 2022 je koncipovaný ako **vyrovnaný**, kde príjmy a výdavky predstavujú sumu 7 842 643,61 €.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 406 980,03 €, **kapitálový rozpočet** je zostavený ako schodkový vo výške 1 355 702,00 € a **finančné operácie** sú koncipované ako prebytkové vo výške 948 721,97 €.

Podľa § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet mesta zostavuje ako **vyrovnaný alebo prebytkový**. Mesto je povinné zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako **schodkový**, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Na základe údajov vo vyššie uvedených tabuľkách možno konštatovať, že podmienky stanovené v § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy boli v sledovanom období po vykonaných zmenách v podmienkach rozpočtu mesta **Poltár dodržané**.

Návrh rozpočtu na rok 2022 v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021 predpokladá pokles celkových príjmov aj výdavkov rozpočtu o 5,51 %.

Podrobnejší prehľad je bližšie popísaný v rámci nižšie uvedených tabuliek.

ROZPOČET PRÍJMOV	Schválený rozpočet na rok 2021	Návrh rozpočtu na rok 2022	Rozdiel v %
Bežné príjmy	6 073 025,33	6 094 871,93	+ 0,36
Kapitálové príjmy	260 266,44	703 262,19	+ 170,21
Finančné operácie príjmové	1 967 037,79	1 044 509,49	- 46,89
Príjmy spolu:	8 300 329,56	7 842 643,61	+ 5,51

ROZPOČET VÝDAVKOV	Schválený rozpočet na rok 2021	Návrh rozpočtu na rok 2022	Rozdiel v %
Bežné výdavky	5 582 658,95	5 687 891,90	+ 1,88
Kapitálové výdavky	2 694 868,89	2 058 964,19	- 23,60
Finančné operácie výdavkové	22 801,72	95 787,52	+ 320,09
Výdavky spolu:	8 300 329,56	7 842 643,61	+ 5,51

Prebytok/schodok (-)	0,00	0,00	-
-----------------------------	-------------	-------------	----------

I. ROZPOČET PRÍJMOV

a) Bežné príjmy

100 Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb - podielovej dane zo

štátneho rozpočtu, daňami z majetku a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré mesto vyberie od svojich občanov, a to predovšetkým daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a jednu z najvýznamnejších zložiek rozpočtu mesta. Daňové príjmy mesta v zverejnenom návrhu rozpočtu tvoria 45,85 % z bežných príjmov mesta. Návrh rozpočtu na rok 2022 predpokladá oproti schválenému rozpočtu na rok 2021 pokles daňových príjmov o 6,19 %. Výnos dane z príjmov fyzických osôb je v návrhu rozpočtu stanovený vo výške 2 396 441,76 €, pričom na rok 2023 je navrhovaný vo výške 2 818 070,00 € a na rok 2024 vo výške 3 002 141,00 €. V zmysle Ministerstvom financií SR zverejnených „Východiskových štatistických údajov a podielov obcí na výnose DPFO pre rok 2022“ je pre mesto Poltár plánovaný podiel z výnosu dane z príjmov fyzických osôb na rok 2022 vo výške 2 575 198,00 €, t. j. v predložennom návrhu rozpočtu bol v rámci danej položky navrhovateľom uplatnený značne opatrný prístup k plánovaniu uvedených príjmov, ktorý však v neistých časoch pandémie COVID-19 pôsobí **zodpovedne**.

Príjem z daní z majetku je v návrhu rozpočtu stanovený vo výške 206 500,00 € (na roky 2023 a 2024 vo výške 201 656,50 €, resp. 201 756,50 €) a príjem z daní za tovary a služby vo výške 191 320,00 € (na roky 2023 a 2024 vo výške 191 130,00 €). Navrhovaný medziročný nárast príjmov v prípade daní z majetku zohľadňuje očakávanú skutočnosť plnenia tohto druhu príjmov v roku 2021, kedy sa očakáva mierne vyššie plnenie príjmov v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021 v prípade všetkých troch položiek. V prípade daní za tovary a služby je rozpočet na rok 2022 (ako aj roky 2023 a 2024) plánovaný na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

200 Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z podnikania, príjmami z vlastníctva majetku, administratívnymi poplatkami, pokutami, poplatkami a platbami z nepriemyselného a náhodného predaja, úrokmi z vkladov a inými nedaňovými príjmami.

V prípade hlavnej kategórie 200 – Nedaňové príjmy je rozpočet na rok 2022 plánovaný zhruba na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, pričom mierny prírastok súvisí napríklad s očakávanými vyššími príjmami za mestské nájomné byty, ako aj s plánovaním opätovného prenájomu priestorov zrekonštruovaného kultúrneho domu.

300 Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sú taktiež v rámci bežných príjmov rozpočtované granty a transfery, ktoré budú mestu poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií, transfery poskytované v súvislosti s realizáciou projektov spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu a ďalšie poskytnuté transfery plánované na rok 2022 v celkovej výške 2 596 650,28 €, t. j. v sume o 188 694,83 € (7,84 %) vyššej oproti schválenému rozpočtu na rok 2021. Na uvedenom prírastku majú najvyšší podiel plánované finančné prostriedky plynúce z projektu „Podpora opatrovateľskej služby v meste Poltár“, schváleného Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (244 800,00 € v roku 2022).

V rámci bežných príjmov sú taktiež osobitne rozpočtované príjmy rozpočtových organizácií mesta, pričom na rok 2022 sú rozpočtované vo výške 278 650,00 €, t. j. na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2021.

b) Kapitálové príjmy

V návrhu rozpočtu na rok 2022 je rozpočtovaných šesť kapitálových príjmov v celkovej výške 703 262,19 €, a to konkrétne:

- 1) 75 000,00 € na vybudovanie 5 ks autobusových zastávok z príspevku od MAS Hornohrad,
- 2) 40 000,00 € na obstaranie „deväťmiestneho osobného motorového vozidla s možnosťou prevozu osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu“ z príspevku od MAS Hornohrad,
- 3) 90 139,91 € ako refundácia oprávnených výdavkov projektu „Modernizácia technického vybavenia Základnej školy Školská 3, Poltár“ od Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- 4) 50 000,00 € na realizáciu projektu „Inkluzívne destské ihrisko“ od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- 5) 305 667,48 € na realizáciu projektu „Pešia zóna Poltár“ od Ministerstva vnútra SR,
- 6) 142 454,80 € na realizáciu projektu „Rekonštrukcia spevnených plôch na Kanadskej ulici v meste Poltár“ od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

V zmysle informácií známych v roku 2022 boli kapitálové príjmy pod por. č. 3), 4) a 6) poskytnuté mestu Poltár už koncom roka 2021, preto bude potrebné predmetné skutočnosti po schválení rozpočtu **upraviť** formou zmeny rozpočtu (zapojenie cez príjmové finančné operácie).

c) Príjmové finančné operácie

Na rok 2022 je v rámci zverejneného návrhu rozpočtu rozpočtovaný prevod zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 233 033,61 €, pričom tento pozostáva zo zostatku nevyčerpaných finančných prostriedkov na projekt cyklotrasy, z nevyčerpanej dotácie na Spoločný školský úrad a z finančných prostriedkov na dofinancovanie prevádzkových nákladov v novovzniknutých triedach MŠ Sklárska.

Prevod prostriedkov z rezervného fondu je v zverejnenom návrhu rozpočtu na rok 2022 navrhovaný vo výške 804 911,90 €, pričom z prostriedkov rezervného fondu sa v značnej miere navrhujú financovať investičné akcie, ktoré už boli mestským zastupiteľstvom schválené na rok 2021, avšak z rozličných dôvodov k ich realizácii v roku 2021 nedošlo. Konkrétny prehľad jednotlivých investičných akcií, ktorých financovanie sa v roku 2022 navrhuje realizovať z prostriedkov rezervného fondu je rozpísaný v rámci textovej časti Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2022-2023-2024 (str. 6). V súvislosti s predmetnou oblasťou by som chcel tiež **upozorniť** na skutočnosť, že prevod prostriedkov z rezervného fondu je na rok 2022 navrhovaný vo vyššej výške, ako bol jeho reálny zostatok vykazovaný k 31.12.2021 (755 005,73 €), čo si taktiež vyžiada potrebu úpravy rozpočtu formou zmeny rozpočtu po jeho schválení.

V rámci príjmových finančných operácií je taktiež navrhované zapojenie prijatých finančných zábezpek vo výške 6 563,98 €. V prípade danej sumy však v skutočnosti nejde o prijaté zábezpeky, preto bude potrebné formou zmeny rozpočtu po jeho schválení **upraviť** aj danú skutočnosť.

II. ROZPOČET VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov bol v zverejnenom návrhu rozpočtu zostavený v tabuľkovej forme tak podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie (ďalej len „klasický rozpočet“), ako aj podľa programov mesta (ďalej len „programový rozpočet“). V návrhu programového rozpočtu sú

výdavky navrhovaného rozpočtu rozpočtované v rámci 14 programov (Plánovanie, manažment a kontrola; Propagácia a marketing; Interné služby; Služby občanom; Bezpečnosť a poriadok; Odpadové hospodárstvo; Miestne komunikácie; Vzdelávanie; Kultúra; Šport; Prostredie pre život; Bývanie; Sociálne služby a Rozvoj mesta) a v návrhu klasického rozpočtu sú rozpočtované podľa funkčnej klasifikácie.

Hlavný kontrolór v rámci tohto stanoviska popisuje navrhovaný rozpočet výdavkov z hľadiska funkčnej a ekonomickej klasifikácie.

a) Bežné výdavky

01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány

Mestská samospráva

Rozpočet výdavkov Mestskej samosprávy je navrhovaný na rok 2021 vo výške 586 543,85 €, čo predstavuje navýšenie o 1,44 % v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. V prípade väčšiny rozpočtovaných kategórií a položiek je navrhovaný nižší rozpočet v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Výraznejšie prírastky v porovnaní s predchádzajúcim rokom sú rozpočtované v rámci položiek „Energie, voda a komunikácie“, „Všeobecný materiál“, „Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny“ a „Služby“, pričom tieto zohľadňujú očakávanú skutočnosť za rok 2021.

Mestské zastupiteľstvo a komisie mestského zastupiteľstva

V prípade uvedenej oblasti sú výdavky navrhované vo výške 36 000,00 €, t. j. o 21,41 % nižšej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Okrem odmien poslancov za zasadnutia mestského zastupiteľstva, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva je tu rozpočtovaná aj odmena zástupcu primátorky mesta.

Krištál, Poliklinika, Správa školských objektov, Participatívny rozpočet a Register obyvateľstva

Výdavky v rámci uvedených oblastí sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, resp. v nižšej sume, s výnimkou položky „Participatívny rozpočet“, kde je navrhovaná v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyššia suma, nakoľko v rámci participatívneho rozpočtu neboli na rok 2022 naplánované kapitálové výdavky.

01.1.2 Finančné a rozpočtové záležitosti

Kontrolná činnosť

Výdavky v rámci uvedenej oblasti sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021. Kontrolná činnosť bola do roku 2017 vykazovaná v rámci rozpočtu Mestskej samosprávy, samostatne začala byť rozpočtovaná až v návrhu rozpočtu na rok 2018. Hlavný kontrolór **navrhuje do budúcnosti** vykazovať výdavky súvisiace s kontrolnou činnosťou hlavného kontrolóra v rámci rozpočtu Mestskej samosprávy tak, ako tomu bolo do roku 2017. Nakoľko je totiž plat hlavného kontrolóra daný zákonom o obecnom zriadení a hradený z prostriedkov mesta, **nie je dôvod** na vykazovanie výdavkov na kontrolnú činnosť osobitne od mestskej samosprávy.

01.3.3 Iné všeobecné služby

Matrika

Rozpočet výdavkov Matriky na rok 2022 je navrhovaný vo výške 38 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

01.6.0 Všeobecné verejné služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky vo výške 10 000,00 € na zabezpečenie komunálnych volieb a volieb do vyšších územných celkov, ktoré sa v roku 2022 budú konať spoločne.

02.2.0 Civilná ochrana

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na materiálové zabezpečenie cvičení civilnej ochrany vo výške 500,00 €, t. j. v rovnakej výške, ako v predchádzajúcich troch rokoch.

03.2.0 Ochrana pred požiarmi

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na činnosť Dobrovoľného hasičského zboru mesta Poltár vo výške 6 500,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

03.6.0 Verejný poriadok a bezpečnosť

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky súvisiace s projektom „Miestna občianska poriadková služba v meste Poltár“ (ďalej len „MOPS“), ktorého realizácia má v zmysle pripravovanej zmluvy o poskytnutí NFP prebiehať od januára do decembra 2022. Na rok 2022 sú v prípade MOPS rozpočtované výdavky vo výške 25 548,89 € a na rok 2023 vo výške 38 323,34 € (tiež sú v týchto rokoch obdobne rozpočtované aj príjmy), avšak vzhľadom na obdobie realizácie projektu vyznievajú výdavky navrhované v danej oblasti na rok 2022 **značne podhodnotene**.

04.1.1 Všeobecná ekonomická a obchodná oblasť

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na Dom služieb, pričom výdavky v tejto oblasti sú na rok 2022 navrhované približne na úrovni výdavkov schváleného rozpočtu na rok 2021.

04.1.2 Všeobecná pracovná oblasť

V rámci triedy Všeobecná pracovná oblasť sú rozpočtované výdavky na aktivačnú činnosť vo výške 11 000,00 € (na úrovni očakávanej skutočnosti za rok 2021) a na projekt ÚPSVaR SR pod názvom „Cesta na trh práce“ vo výške 25 000,00 €.

04.4.3 Výstavba

Spoločný obecný úrad

Rozpočet výdavkov Spoločného obecného úradu stavebného na rok 2022 je navrhovaný vo výške 39 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, pričom mierne presuny

medzi položkami v porovnaní s predchádzajúcim rokom súviseli so zohľadnením očakávanej skutočnosti za rok 2021.

04.5.1 Cestná doprava

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2022 vo výške 20 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

05.1.0 Nakladanie s odpadmi

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je v návrhu rozpočtu na rok 2022 navrhovaný vo výške 198 500,00 €, t. j. v sume o 5,17 % nižšej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021.

06.1.0 Rozvoj bývania

Bytová politika

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2022 vo výške 19 201,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021. V tejto súvislosti by som chcel **opätovne poukázať** na skutočnosť, že v rámci oblasti Bytová politika sú rozpočtované výdavky súvisiace s činnosťou jedného zamestnanca, avšak tento zamestnanec okrem agendy v oblasti bytovej politiky zastrešuje aj agendu v oblasti životného prostredia.

06.2.0 Rozvoj obcí

V rámci triedy Rozvoj obcí je rozpočtovaný transfer pre Technické služby mesta Poltár s.r.o. vo výške 270 000,00 €, kde sa navrhuje zníženie transferu o 2 000,00 € (0,74 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021.

06.4.0 Verejné osvetlenie

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2022 vo výške 25 000,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

06.6.0 Bývanie a občianska vybavenosť

V rámci predmetnej oblasti sú na rok 2022 rozpočtované výdavky vo výške 109 000,00 € (rovnako aj na roky 2022 a 2023), súvisiace so správou mestských nájomných bytov, ktoré na základe mandátnej zmluvy spravuje mestská spoločnosť BYTHERM, s. r. o. Mestský bytový podnik.

08.1.0 Rekreačné a športové služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na dotácie, ktoré mesto poskytuje fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Okrem dotácií sú v rámci danej oblasti rozpočtované aj výdavky na energie súvisiace s areálom TJ Sklotatran Poltár a mestskej športovej haly, a to na rok 2022 v rovnakej výške ako boli schválené na rok 2021.

08.2.0 Kultúrne služby

Zbor pre občianske záležitosti

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2022 vo výške 18 000,00 €, čo predstavuje nárast o 3 310,00 € (22,35 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Predmetné navýšenie súvisí so schválením Dodatku č. 1 k Zásadám zabezpečovania občianskych obradov v meste Poltár, v ktorom bolo schválené navýšenie odmien pre účinkujúcich na občianskych obradoch.

Kultúrny dom

Rozpočet výdavkov Kultúrneho domu je navrhovaný na rok 2022 vo výške 71 372,00 €, čo predstavuje navýšenie o 46 332,00 € (182,41 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Výrazné navýšenie je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položiek „Energie, voda a komunikácie“, „Všeobecný materiál“ a „Služby“, ktoré sa predmetným navýšením dostávajú na, resp. nad úroveň skutočných výdavkov roka 2019, t. j. obdobia pred realizovanou rekonštrukciou kultúrneho domu.

Mestská ľudová knižnica, Knižnica Zelené a Slaná Lehota, Múzeum

Rozpočet výdavkov na rok 2022 v prípade uvedených oblastí je navrhovaný na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021 alebo nižšej, pričom zohľadňuje očakávanú skutočnosť za rok 2021.

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

V prípade danej oblasti sú rozpočtované výdavky vo výške 15 000,00 €, pričom okrem výdavkov na vydávanie časopisu Poltársky občasník sú tu navrhované aj výdavky na vydanie knihy o meste Poltár.

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na dotácie, ktoré mesto poskytuje fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Okrem dotácií schvaľovaných mestským zastupiteľstvom sú v rámci danej oblasti rozpočtované aj výdavky na energie pre Klub dôchodcov a finančné prostriedky vo výške 5 000,00 € vyčlenené v zmysle VZN č. 4/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Poltár pre účely poskytovania dotácií zo strany primátorky mesta Poltár.

09.1.1.1 Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou

Materská škola Sklárska

Rozpočet výdavkov na rok 2022 v prípade Materskej školy Sklárska je navrhovaný vo výške 295 890,00 €, t. j. presne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, a to rovnako aj v prípade jednotlivých navrhovaných kategórií, ako aj položiek rozpočtu.

Materská škola Kanadská

Rozpočet výdavkov Materskej školy Kanadská na rok 2022 je navrhovaný vo výške 137 785,16 €, čo predstavuje navrhované zvýšenie výdavkov o 18 358,16 € (15,37 %) v porovnaní

so schváleným rozpočtom na rok 2021. Navrhované medziročné **zvýšenie** výdavkov sa týka takmer všetkých rozpočtovaných kategórií a položiek rozpočtu, pričom v prípade kategórie 610 a 620 zohľadňuje očakávanú skutočnosť na rok 2021.

09.5.0 Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne – záujmové vzdelávanie škôl

Rozpočet výdavkov na rok 2022 v prípade Záujmového vzdelávania škôl je navrhovaný v rovnakej výške, ako bol schválený v rámci schváleného rozpočtu na rok 2021 (10 000,00 €).

09.6.0.1 Vedľajšie služby poskytované v rámci predprimárneho vzdelávania

Školská jedáleň pri MŠ Sklárska

Rozpočet výdavkov Školskej jedálne pri MŠ Sklárska je navrhovaný vo výške 110 600,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, pričom navýšenie oproti predchádzajúcemu roku je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovni“ a položky „Energie voda a komunikácie“. Ostatné položky sú navrhované v nižšej výške, ako boli schválené na rok 2021.

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Spoločný školský úrad

Rozpočet výdavkov Spoločného školského úradu je na rok 2022 navrhovaný vo výške 19 806,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021. V rámci predmetnej oblasti sú rozpočtované výdavky na činnosť Spoločného obecného úradu – školského, pričom pozícia zamestnanca školského úradu je v posledných rokoch prevažne neobsadená.

10.2.0 Staroba

Terénna opatrovateľská služba

Rozpočet výdavkov Opatrovateľskej služby je na rok 2021 navrhovaný vo výške 244 800,00 €, čo predstavuje zvýšenie o 32 633,00 € (15,38 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Predmetné navýšenie je navrhované v nadväznosti na plánované prijatie finančných prostriedkov plynúcich z projektu „Podpora opatrovateľskej služby v meste Poltár“, schváleného Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorého realizácia je naplánovaná na rok 2022 a 2023. V súvislosti s predmetnou oblasťou by som chcel však **upozorniť** na značne vysoko navrhované výdavky v rámci kategórie „Poistné a príspevok do poisťovni“ v porovnaní s navrhovanými výdavkami v rámci kategórie „Mzdové náklady“.

Zariadenie sociálnych služieb

Rozpočet výdavkov Zariadenia sociálnych služieb je na rok 2022 navrhovaný vo výške 496 098,00 €, čo predstavuje zvýšenie o 23 719,00 € (5,02 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Mierne navýšenie výdavkov je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“, „Poistné a príspevok do poisťovni“ a položky „Všeobecný materiál“, pričom tieto zohľadňujú očakávanú skutočnosť na rok 2021.

10.7.0 Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi

V rámci uvedenej oblasti sú rozpočtované výdavky súvisiace s projektmi realizovanými v podmienkach mesta Poltár – Terénna sociálna práca a Komunitné centrum, ktoré sú spolufinancované z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu a taktiež výdavky súvisiace s inštitútom Osobitného príjemcu a výdavky sociálnej komisie.

09. Vzdelávanie

Návrhy rozpočtov uvedených v rámci predmetnej funkčnej klasifikácie (rovnako aj návrhy rozpočtov materských škôl a školskej jedálne pri materskej škole) sú predpokladanými rozpočtami. Reálne rozpočty budú stanovené rozpočtovými opatreniami vykonanými po schválení štátneho rozpočtu SR na rok 2022 a následným rozpisom finančných prostriedkov určených na financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti školstva.

Základná škola Slobody

Rozpočet výdavkov Základnej školy Slobody bol v zverejnenom návrhu rozpočtu na rok 2022 navrhovaný vo výške 917 808,00 €, t. j. presne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, a to rovnako aj v prípade jednotlivých navrhovaných kategórií, ako aj položiek rozpočtu, pričom predmetné sumy nezohľadňujú očakávanú skutočnosť za rok 2021. Rozpočet výdavkov však súhlasil na plánované príjmy základnej školy na rok 2022.

Školský klub detí ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Školského klubu detí ZŠ Slobody je na rok 2022 navrhovaný vo výške 55 851,00 €, čo predstavuje zvýšenie o 15,32 % v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Predmetné navýšenie súvisí s rozpisom finančných prostriedkov aj na jednotlivé položky v rámci kategórií 630 a 640, ktoré v schválenom rozpočte na rok 2021 neboli rozpísané.

Školská jedáleň pri ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Školskej jedálne pri ZŠ Slobody je na rok 2022 navrhovaný vo výške 214 136,00 €, čo predstavuje navýšenie o 8,57 % v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. Predmetné navýšenie súvisí s rozpisom finančných prostriedkov aj na položky „Cestovné náhrady – tuzemské“, „Energie, voda a komunikácie“, „Rutinná a štandardná údržba“, „Služby“ a „Transfery jednotlivcom a NO“, ktoré v schválenom rozpočte na rok 2021 neboli rozpísané. Ostatné kategórie a položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

Centrum voľného času ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Centra voľného času ZŠ Slobody je na rok 2022 navrhovaný vo výške 9 022,00 €, čo predstavuje zníženie o 44,17 % v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2021. V zmysle zistených informácií sú v rámci navrhovaných výdavkov rozpočtované náklady na činnosť zamestnanca, ktorý bude zabezpečovať organizáciu olympiád a súťaží na miestnej a obvodnej úrovni. Základná škola vykázala v rámci príslušného výkazu Škol (MSVVŠ SR) k 15.09.2021 celkovo **0 žiakov**. V rámci príjmov CVC sú na rok 2022 plánované len príjmy od iných obcí vo výške 600,00 €

Okrem uvedených oblastí sú v rámci návrhu rozpočtu ZŠ Slobody osobitne rozpočtované výdavky za „Poskytnuté transfery“ (nenormatívne fin. prostriedky) vo výške 75 200,00 €.

Základná škola Školská

Rozpočet výdavkov Základnej školy Školská je na rok 2022 navrhovaný vo výške 744 360,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021.

Školský klub detí ZŠ Školská

Rozpočet výdavkov Školského klubu detí ZŠ Školská je na rok 2022 navrhovaný vo výške 48 080,00 €, t. j. presne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, a to rovnako aj v prípade jednotlivých navrhovaných kategórií, ako aj položiek rozpočtu, pričom predmetná suma zohľadňovala očakávanú skutočnosť za rok 2021.

Okrem uvedených oblastí sú v rámci návrhu rozpočtu ZŠ Školská osobitne rozpočtované výdavky za „Poskytnuté transfery“ (nenormatívne fin. prostriedky) vo výške 62 915,00 €.

Základná umelecká škola

Rozpočet výdavkov Základnej umeleckej školy je na rok 2022 navrhovaný vo výške 332 219,00 €, t. j. presne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2021, a to rovnako aj v prípade jednotlivých navrhovaných kategórií, ako aj položiek rozpočtu, pričom predmetné sumy nezohľadňujú očakávané skutočnosti za rok 2021. V rámci uvedenej oblasti preto pôsobia navrhované výdavky základnej umeleckej školy **mierne podhodnotene**.

b) Kapitálové výdavky

Rozpočet kapitálových výdavkov je na rok 2022 navrhovaný vo výške 2 058 964,19 €.

Rozpis jednotlivých investičných akcií, navrhovaných na financovanie z rozpočtu kapitálových výdavkov v roku 2022, je bližšie uvedený v rámci Prílohy č. 2 a 3 k predloženému návrhu rozpočtu na roky 2022-2024. V rámci zverejneného návrhu rozpočtu bol hlavným kontrolórom **identifikovaný nesúlad** medzi sumou kapitálových výdavkov navrhovanou na položku „Rekonštrukcia a modernizácia most Zelené“, uvedenou v Prílohe č. 2 (27 172,22 €) a v Prílohe č. 3 (57 172,22 €), na ktorý bol spracovateľ návrhu rozpočtu **upozornený** formou zaslanej pripomienky.

Vzhľadom na počet navrhovaných investičných akcií na rok 2022 je otázny rozsah ich reálnej zrealizovateľnosti v danom roku.

c) Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie sú na rok 2022 rozpočtované v celkovej výške 95 787,52 € (13 812,58 € - splácanie istiny za 32 b. j., 9 686,94 € - splátka istiny za prestavbu internátu a 72 288,00 € - splácanie istiny za úver za kultúrny dom a opravu miestnych komunikácií). V danom prípade ide o medziročné zvýšenie výdavkových finančných operácií o 320,09 %, ktoré súvisí so začatím splácania dlhodobého investičného úveru, ktoré mesto prijalo na zabezpečenie dofinancovania rekonštrukcie kultúrneho domu a rekonštrukcie chodníkov v meste.

Aj napriek opätovnému viditeľnému zlepšeniu v oblasti programového rozpočtovania odporúčam tejto oblasti naďalej venovať do budúcnosti **zvýšenú pozornosť**. Aj v priebehu roka 2022 je vzhľadom na prebiehajúcu pandemickú situáciu potrebná **kontinuálna kontrola**

plnenia príjmov zo strany mesta a v nadväznosti na ňu zabezpečenie **zodpovedného a regulovaného čerpania výdavkov**. Do budúcnosti tiež odporúčam opatrne pristupovať aj k zapájaniu prostriedkov rezervného fondu do rozpočtu mesta.

C. Záver

Návrh rozpočtu je **spracovaný v súlade so zákonom** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2022 až 2024 a tiež ako programový dokument. Návrh rozpočtu bol **zverejnený zákonným spôsobom** - na úradnej tabuli mesta, elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote. Po preverení náležitostí a obsahu predloženého návrhu rozpočtu konštatujem, že je **zostavený v súlade** s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Na základe skutočností uvedených v tomto stanovisku, **ODPORÚČAM** Mestskému zastupiteľstvu v Poltári **schváliť** predložený návrh rozpočtu na rok 2022 (v znení v stanovisku popísaných vykonaných zmien) a návrh rozpočtu na rok 2023 a 2024 **vziať na vedomie**.

Ing. Tomáš Škrabák
hlavný kontrolór mesta